

**DENA ONGI
TODO OK**

03

EDITORIALA

Todo bajo control
(sobre todo los medios)

04

COVID-19AREN KUDEAKETA IKASTETXEETAN

Ikastetxetarako proposamenak

05

COVID-19 ETA HEZKUNTZA KOMUNITATEA

Premiazkoa, ikasleak eta pedagogia
erdigunera!

06

SEGREGAZIOA

"Derecho" a no saber euskera =
segregación escolar

07

0-3 HAUR ESKOLAK

Cuando crees que no puede
ser peor...

08

EAE PUBLIKOKO IRAKASLEAK

... eta tsunamia etorri zen. Non
geunden COVID-19 aurretik? _
Ikasturte hasiera "ezohiko"aren
erradiografia

09

COVID-19 ETA HEZKUNTZA SISTEMA

Aldaketa ematen ari da, aukera
ala erresistentzia?

10

LAN OSASUNA

El Plan de Contingencia
nos deja heladas

11

IDAZKARITZA FEMINISTA

Beste sistema bat posiblea da:
Bizitzak zaintzeko zerbitzu publiko
sendo eta zabaleko gizartea

12

LGTBIQ+

Irailak 23: Bisexualitatearen
nazioarteko eguna

13

EILASTASUNA

Toribia Castro, Peru _
Gamharia proiektua, Nepal

14

JENDARTE MUGIMENDUAK

Una pandemia no es una guerra _
Moria

15

HITZ ETA LAPITZ

16

HAN-HEMENKA IRAKURRITAKOAK

Burujabetza teknologikoa
hezkuntzan _ El menosprecio
del conocimiento

Todo bajo control (sobre todo los medios)

El Departamento de Educación lo tiene todo controlado, la vuelta a la escuela ha sido un éxito. Tal vez no lo fue la semana anterior al confinamiento, pero una vez superado el inevitable escollo, todo ha ido rodado.

Esta es la realidad unívoca que el Departamento de Educación ha venido defendiendo a través de los medios de comunicación, aunque quienes hayan estado en contacto con la realidad de las aulas desde el inicio de la crisis provocada por la pandemia, bien saben que no ha sido así. Los esfuerzos del Consejero de Educación y de su gabinete de prensa parece que se han dirigido especialmente a moldear una realidad, más que a enmendarla o a redirigirla efectivamente.

Hemos vivido desde mediados de marzo inmersos en una magnífica campaña de mercadotecnia que tiene el mérito de haber concitado el consenso de la prensa y los medios de comunicación; aquellos que en ocasiones muestran visiones *antagónicas* de la realidad están ahora de acuerdo: Navarra ha sido pionera en planificar una vuelta segura a las aulas y se ha convertido por ello en referente. Y lo ha hecho, además, a partir del consenso entre los diferentes agentes implicados.

Poca importancia tuvo el hecho de que el propio Departamento de Educación anunciase en Mesa Sectorial que el número mágico de 666 contrataciones extraordinarias se rebajaba a 173 veinticuatro horas después de haberlo anunciado en una rueda de prensa digital. Y una menor trascendencia pareció tener la denuncia de esta situación realizada por parte de los sindicatos, ya que las notas de prensa que salen desde la cuesta de Santo Domingo llegan donde otros no llegan.

Lo mismo ocurre con la bajada de la ratio; si alguien ha atendido durante el verano únicamente a aquello que decían la Ministra de Educación o el Consejero Gimeno, podría pensar que, atendiendo a las recomendaciones sanitarias, las aulas ya no están masificadas. Pero no, la bajada no se ha propuesto para todas las etapas y ni siquiera se han habilitado espacios para que se hiciese realidad.

El Departamento de Educación pudo haber aplicado la reducción horaria al profesorado mayor de 57 años en mayo, cuando se elaboraron las plantillas, pero lo ha preferido hacer ahora y a regañadientes, tras el enésimo respaldo al Pacto Educativo por parte del Parlamento de Navarra, cuando ha supuesto un problema de organización en los centros escolares.

Si el Departamento de Educación y el Gobierno de Navarra estuvieran verdaderamente comprometidos con la búsqueda y el respeto del consenso, cumplirían el Pacto para la Mejora de la Educación Pública en Navarra sin regateos. Y si estuvieran verdaderamente comprometidos con la educación pública, invertirían un mínimo del 6% del PIB. Ahora que se están elaborando los presupuestos, el Gobierno y el Parlamento de Navarra tienen la oportunidad de comenzar a enmendar las desinversiones de la última década. Si no lo piensan hacer, harían bien en admitirlo. ■

Ikastetxeetarako proposamenak

STEILASen proposamenak, 2. egoera indartuan ikastetxeen kudeaketa hobe baterako:

	STEILASen proposamenak 	Departamentuaren neurriak
Behar ekonomikoak	<p>Hezkuntza Publikoa Finantzatzeko Legea, Hezkuntzari gutxienez BPGaren % 6 bermatuko diona.</p> <p>Zerga eta aurrekontu politika bidezkoa eta progresiboa (zor ez-legitimoa barkatzea, zerga-onurak erregularizatzea, zerga iruzurraren aurkako borroka, hitzarmen ekonomikoaren aldaketa, bankuei mailegatutako dirua bueltan eskatzea, itunak deusezteia, makro-proiektuak geldiaraztea... = 3.192 milioi euro).</p>	<p>Urteroko aurrekontuei lotutako finantzaketa (gaur egun BPGaren % 3,4 gutxi gorabehera).</p> <p>Ogasun Sailaren zerga-politika eta aurrekontu-politika, kapitalari mesede egiten diona eta batez ere lan-errentetatik biltzen duena.</p>
Ratioak	<p>Taldeen banaketa automatikoa, 2. egoeratik konpentsatu ezin den ratio-jaitiera baten ondoren, pertsonen arteko gutxieneko distantzia 1,5 m-koa izan dadin, 2,25 m²-ko gutxieneko azalerarekin, gehienez 15 pertsona HHn eta LHn, eta 20 pertsona DBHn eta Batxilergoan, espazioak zabalduz.</p>	<p>HHko ratioa 20ra murrizteko aholkua, gainerako etapetan murrizketarik egin gabe eta hori gauzatzeko konpromisorik hartu gabe, espazio gehiago ez dituztelako eskaintzen.</p>
Irakaslegoa/plantilak	<ul style="list-style-type: none"> - Plantillak % 60 gehitzea. - Prebentziozko isolamenduan dauden seme-alabak dituzten irakasleentzako baimen ordaindua. - Langile zaugarri eta haurdunentzat lanpostua egokitzeko tramiteak arinago ebatzea. - Osasun-langileak eta laneko arriskuen prebentziorako langileak, ikastetxeen egitura organikoaren barruan. - Osasun Jardueren Koordinatzailea ikastetxe guztietan, segurtasun fisiko eta emozionalarekin lotutako jarduerak garatzeko Eskola Osasungarrien sareari atxikita egon ala ez. 	<ul style="list-style-type: none"> - Leku faltagatik talde berririk sortzen ez bada, sortu beharko litzatekeen talde bakoitzeko errefortzu irakasle bat, HHn gela bakoitzeko 20 zenbatu ondoren, LHn gela bakoitzeko 1/3 eta DBHn 12 unitateko, gehienez ikastetxe bakoitzeko 1. - 177 irakasle soilik, 73.000 ikasle baino gehiagorentzat. - COVID koordinatzailearen arduraduna.
Ikastetxeetako azpiegiturak eta inguruneak	<ul style="list-style-type: none"> - Erabiltzen ez diren eraikin publikoak ratioak iraunkorki jaisteko egokitzea. - Gela berriei lekua egiteko beharrezkoak diren obrak abiaraztea: eraikinak sortzea edo handitzea. - Klima-aldaketara egokitzeko plan integrala, isolamendu eraginkorren, autonomia energetikoaren, euri-uren bilketaren, patioen birnaturalizazioaren eta abarren bidez. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikastetxeek dituzten gela libreen erabilera. - Aire zabaleko espazioak erabiltzea. - Bizikidetzat talde ez-egonkorra bereiztea, holtz opakuen bidez.
Higienea eta garbiketa	<ul style="list-style-type: none"> - Garbiketako langileak gehitzea ikastetxeak irekita dauden ordu guztietan, espazio amankomunak desinfektatu ahal izateko, hala nola kiroldegia, ikasgelak ikasleak jolastokian daudenean; edo beste espazio batzuk irekita edukitzeko, patioetako komunak adibidez. - Garbiketa-partidarengetik finkatzea, udalei egiten zaien ordainketa arintzea eta Departamentutik bertatik langileen kudeaketan lan egitea. - Osasun material gehiago jartzea, hala nola gel hidroalkoholika eta musukoak, epe laburrean eskaerak egin daitezzen saihestuz. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aireztapena. - Ikasleek eta irakasleek altzariak urarekin garbitzea. - Garbiketako langileek gela, altzariak eta tresnak desinfektatzea. - Eskuak gel hidroalkoholikoarekin garbitzea. - Derrigorrezko higiene-musukoa erabiltzea LHtik aurrerako ikasle eta irakasleentzat, eta FPP2 HHko eta isolamendu gelako irakasleentzat. - Aurrekontuaren igoeraren balioestea.

COVID-19 eta hezkuntza komunitatea

Premiazkoa, ikasleak eta pedagogia erdigunera!

Pandemiaren izenean, arauaren arauaz eta izuaren izuaz, kokildu nahi gaituzte. Egoera larria da, baina **hezkuntza komunitate bezala lezio bat ematera goaz**. Haur zein helduok musukoak izkutatzen diguten irrifarra atera eta eskolan, egunerokoan, ezetzetik aukerara pasatuko gara.

Ikasleak. Eskubide murrizte latza ari dira pairatzen maila pertsonalean (dena mugak inguruan, markatuak hainbat kasutan, musukoa aldean...) eta haien artean hezkuntza desberdinasuna areagotzen. **Haien eskolarako motibazioa eta poza berreskuratzea**, inor atzean ez geratzea dugu helburu.

Gelak. Ikasgelak espazio seguru izateaz gain, berriz heziketa leku hurbil eta goxo bihurtzea gure esku dago. Pedagogia zurrunetatik atera eta elkar eza-gutzatik eta emozioetatik landuko dugun hezkuntza da xede orain.

Langileak. Hezkuntza langileok aparteko orduak egitera behartu nahi gaituzte, irakasle lankide kontratatu berriak liratekenak kaltetuz; garbitasun lanak hartu ditugu, eskolara lehenago joan eta beranduago ateratzea eskatu digute, osasun langilerik ez da etorri ikastetxeetara, **eskubide eta behar berezidun haurrak ahantzi dituzte**, hoientzako laguntza langilerik ez da gehitu.

Espazioak. Patioko karratuetatik atera, auzo edo herriko espazioen alde borrokatu, ikasleekin bertaritzea baino ingurune klase hoberik ezin diegu gure haurrei eskaini. Espazio alternatiboak eta negurako patio estaliak eskatzera goaz, eskolaldi garaian zein eskolaz kanpoko jardueretan espazio publikoaren aldarria egiteko garaia da.

Publikoa ardatz eta helburu. Hezkuntza Publikoa izanen da momentu honetan jendarteak behar duen kanpaina-eskola, ala ez da izango. Desberdintasunetatik at, ikasle guztiak berdin jasoko dituen eta hezkuntza bera emanen diena: ikastetxe kontzertatuei, elizari, monarkiari, banketxei ala AHTri dirua parra-parra ematen zaien bitartean eta fiskalizazioan pausuak eman, asko dutenek gehiago ordaintzera pasa eta gutxi dutenekin sensibilizazio gehiago ez dagoen bitartean, irakasleok gure egunerokoan eta kalean erantzungo diegu Eskola Publikoa indartzea aldarrikatuz. **Ikastetxea aukeratzeko askatasunaren bluff neoliberalista alde batera utzi eta ume oren hezkuntzarako eskubidea erdigunean jartzeko garaia da.**

Lana banatu. Pandemiaren izenean denak ez du balio, militarrek ditugu Nafarroan aztarnari lanean, ikasketadun arakatzailleak aldiz, langabezia;

Google-i oparitzen ari gara gure irakasle, ikasle zein familien lana eta big data, gure inguruan informatikariak eta datuetan adituak lanean noiz hasiko.

Gobernuaren panfletaia. Gimeno kontseilaria eta prentsaren zati batek hasi duten propaganda makinariari (dena ongi egiten ari gara = ez dago beharrik) erantzun, kokilduta lanera joateari ostiko bat eman, burokrazia, protokolo zein plan gehiegizkoak alde batera utzi eta **ikasleak jar ditzagun erdigunetan**. Haiek dira gure egunerokoa, gure eskola.

Elkarlana. Bide honetan, ikasle, guraso, zuzendaritza talde zein irakasleok bat egin behar dugu, gure indar guztiak bilduz, ikasturte berezi bezain zail hau irrifar batekin bukatzera baigoaz. **Krisi garaia aukera bihur dezagun, txarrenari onena ateraz.**

Baldintzak hobetzeko bidean Departamentuak pausurik eman ezean eta esandakoa bete ezean, **planto!** ■

Será la Educación Pública la escuela de campaña que la sociedad necesita en este momento, o no será. La que deje al margen las diferencias sociales, la que acogerá por igual a todo el alumnado y les ofrecerá la misma educación: mientras a los colegios concertados, a la iglesia, a la monarquía, a los bancos o al TAV se les siga pagando un dineral, y si los que tienen mucho no pasen a pagar más y haya más sensibilización con los que tienen menos, las y los docentes les responderemos en nuestro día a día y en la calle, reivindicando el fortalecimiento de la Escuela Pública. Es hora de dejar de lado el bluff neoliberalista de la libertad de elección de centro y poner en el centro el derecho a la educación.

Segregación escolar: La vergüenza del sistema educativo (IV)

“Derecho” a no saber euskera = segregación escolar

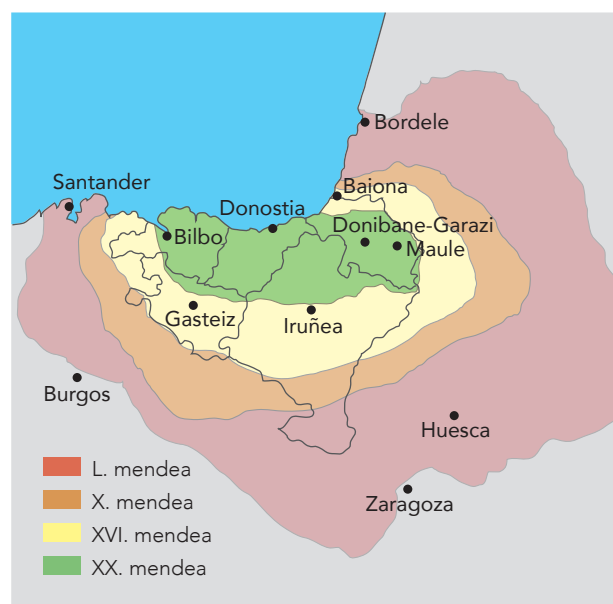
Después de la muerte del dictador fascista español, el movimiento que luchaba y sigue luchando por la recuperación del euskera logró que en 1980 el Parlamento de Navarra aprobase una resolución para que el euskera fuese lengua oficial en todo el territorio de la Navarra autonómica; pero los poderes fácticos del régimen postfranquista maniobraron para imponer en 1986 la Ley del Vascuence, con una zonificación lingüística carente de todo rigor histórico y sociolingüístico, cuya única pretensión consistía en la perpetuación de la situación de sometimiento y minorización. Política que impidió hasta el año 2015 abrir líneas en modelo D en los centros públicos de la mal llamada zona no vascófona.

Esta zonificación pretende naturalizar la idea de que el euskera es una lengua ajena a gran parte del territorio altonavarro y legitimar las políticas de exclusión de la lengua navarrorum, presentando el derecho a su aprendizaje y uso como una imposición, con el objeto de legitimar las trabas o la prohibición del aprendizaje del euskera, su uso en la administración o su invisibilización en el paisaje lingüístico.

El apartheid lingüístico tiene consecuencias en el sistema escolar, donde un 60% del alumnado altonavarro queda excluido del aprendizaje de la lengua originaria, y es la población resiliente a las políticas de odio hacia el euskera, la que matricula a sus hijas e hijos en los modelos D y A. Además, este eje de segregación intersecta con el de segregación público-privado, produciendo los más altos niveles de segregación escolar en los centros públicos con modelos de aprendizaje en castellano.

Precisamente en los centros privados controlados por organizaciones católicas se concentra la enseñanza de exclusión, tanto del euskera como de la coeducación, con casos extremos de segregación sexogenérica. Observamos que la financiación pública de estos centros perpetúa tanto la euskarafobia como el heteropatriarcado, aderezado de xenofobia y aporofobia en diferentes grados y con-

trolado a través del pago de cuotas que les permite la selección del alumnado.

El Programa de Aprendizaje en Inglés (PAI), al igual que la zonificación lingüística, pretende perpetuar esta política euskarafóbica, contraponiendo el aprendizaje del euskera al del inglés, tal y como reconoció en su día la propia presidenta Barcina. Se trata de una estrategia utilizada por la derecha española (en Navarra también por parte del PSN) para dañar la enseñanza en la lengua propia en Baleares, País Valenciano o Galicia, que ha provocado un estancamiento de la matriculación en el modelo D y un descenso en el modelo A.

No es posible construir una sociedad cohesionada cuando el 60 % del alumnado altonavarro queda al margen del aprendizaje de la lengua originaria y patrimonial de toda la sociedad navarra. Por ello, es imprescindible cimentar este nuevo modelo en la oficialidad del euskera en todo el territorio y en el conocimiento de las lenguas propias, con la integración de las lenguas extranjeras, tanto las de mayor uso internacional, como las que están presentes en nuestras aulas cada vez más diversas. ■

Arteen, Hizkuntzen, Kirolen eta Helduen Irakaskuntzak euskaraz!

Nafarroako Irakaskuntza Publikoaren Kalitatea Hobetzeko Itunak dio lehen aipatutako ikasketak guztietan euskarazko irakaskuntza eskaintzen joanen zela pixkanaka-pixkanaka eta eskaintza hori 2019-20 ikasturtean hasiko zela hartan aritzeko gaitasuna zuten langileekin. Kontua da hori dena orain dela bi ikasturte hasi behar zela eta oraindik ez dela deus ere abiatu. Borrokan jarraitu behar dugu euskarazko ikasketak zabaltzeko eta itun guztia betearazteko.

Cuando crees que no puede ser peor...

A pesar del espíritu educativo que impregnó la creación de los primeros centros para el alumnado del ciclo 0-3 a principios del Siglo XIX, las deficientes regularizaciones legislativas, la falta de presupuestos consolidados, el mantenimiento de unas ratios peligrosas y antipedagógicas, y la inacción en las condiciones laborales precarias para un sector casi totalmente privatizado y feminizado han puesto en evidencia el ideario más asistencialista de las distintas administraciones educativas.

2020 comenzaba, al fin, con un pequeño aumento del presupuesto de 600.000 euros, una mínima declaración de intenciones (a penas el 0,014 del total del presupuesto para el año y tan son 5.000 euros para cada escuela pública de Navarra), pero que podrían ayudar a mejorar las condiciones de la infancia y de las profesionales que se dedican a ella. A falta de dos meses y medio para finalizar el año, nada se sabe de esa partida extra que sigue, con suerte, guardada en algún cajón de la sección 0-3 del Departamento de Educación.

La crisis sanitaria de la COVID-19 irrumpió en medio del debate sobre el destino de esta partida, dejándolo en *stand by* mientras el alumnado, las familias y las profesionales sufrían de primera mano las consecuencias devastadoras de la pandemia en la etapa más vulnerable de todo el sistema educativo. Tras la negativa del Consejero de Educación a participar en un equipo multidisciplinar que desarrollase un protocolo con los aspectos sanitarios, pedagógicos y evolutivos a la cabeza, la Plataforma 0-3 con **STEILAS** a su lado realizó un borrador alternativo que sirviese de base al insuficiente y poco adaptado a la realidad del 0-3 que el Departamento elaboró *in extremis* cuando algunas escuelas ya habían abierto sus puertas.

En nuestro protocolo se primaba la bajada de la ratio para mantener la distancia de seguridad, la limpieza, la higiene y el acompañamiento individualizado del alumnado para el desarrollo integral de sus necesidades educativas y socio-emocionales. En lugar de ello, no solo se ha obviado la imperiosa necesidad de disminuir la ratio dentro de las aulas, sino que la gran mayoría de las Escuelas Infantiles de Navarra siguen estructuradas en aulas dobles, por lo que los bebés de 0-1 años comparten espacios y materiales entre 16 infantes, el alumnado de 1 a 2 años con 24 niños y niñas más y las aulas de 2-3 años con 32 criaturas. Es decir, un aula triple en una escuela infantil del Ayuntamiento de Pamplona tiene bajo el mismo techo a 48 niños y niñas. 48 personas juntas, han leído bien, cuando la premisa actual es la prohibición de juntarse más de seis personas no convivientes en el ámbito público y privado.

A esto hay que añadir que, tras el primer caso positivo activo en un aula de una Escuela Infantil Pública de Navarra, el alumnado permanece en aislamiento durante 10 días mientras las educadoras siguen en el centro con el resto de personal y alumnado, habiendo estado "protegidas" con mascarillas quirúrgicas y sin ser consideradas contacto directo después de acompañar y sostener a las criaturas en el recién comenzado periodo de acogida en todos y cada uno de los momentos de cuidado: la alimentación, el cambio de pañal, limpieza nasal...

Solicitamos al Departamento de Salud y al de Educación repasar los protocolos *low cost* que han realizado y poner en marcha las reivindicaciones históricas de **STEILAS** con la gestión pública y directa desde el Departamento de Educación, la regularización del ciclo mediante una Ley Foral a la cabeza e impulsando la consideración educativa y de servicio esencial del ciclo para la comunidad. ■

0-3ko haurren ratioa hezkuntza sistemaren afororik altuena bilakatu da, abeltzantzako sektore ezberdinak arautuak dauden bitartean 0-3ko lege edo dekretu bitartezko arautze baten esperoan jarraitzen dugu.

... ETA TSUNAMIA ETORRI ZEN. NON GEUNDEN COVID-19 AURRETIK?

2010eko uztailaren 6an EAEko unibertsitatez kanpoko irakasle funtzionarioen lan-baldintzak arautzen dituen akordioa onartu zen. Akordio hori CC.OO. eta FETE-UGT sindikatuek gutxiengoan sinatu zuten garai hartako Hezkuntza Sailarekin, eta 2012ko abendutik 185/2010 DEKRETUA iraungita dago gure lan-baldintzak arautzen jarraitu arren.

Harrezkero hezkuntza publikoko irakasleak lan hitzarmen berririk gabe gaude eta 7 greba egun egin ostean, 5 greba egun jarraian egiteko atarian geundela, 2018ko maiatzean lan akordio baterako proposamena sinatzera iritsi ginen **STEILAS**, LAB, UGT eta CC.OO. sindikatuak. Sinatutako aurreakordio hura ona zela uste genuen, ordura arte aplikatutako murrizketa askori aurre egiten zien eta hitzarmen berri baterako bidea irekitzen zuelakoan geunden.

Lortu genituen neurririk aipagarrienak hauexek izan ziren: langileen aldi baterako ezintasunak ekonomikoki zigortuta egoteari utzi zioten, ordezkapenak hezkuntza etapa guztietan lehen egunetik betetzen hasi ziren Ordezka-gune aplikazioaren gora-behera batzuk tarteko, HHko 3 urteko getan laguntzarako orduak handitu ziren 60 lanpostu berri sortuz, irakasle plantillak indartzea lortu genuen IBlaren —ikastetxeen beharren indizea— arabera 126 lanpostu berri sortuz baita DBHn irakasle gehigarriak ere irakasgai tronkalak bikoizteko, 60 urtetik gorako irakasle funtzionarioentzako asteko ordu lektiboen 1/3a murrizteko lizentzia eta 59 urteko irakasleentzako 2 ordu murriztekoa lortu ziren.

Baina hasierako momentuek itxura ona bazuten ere, berehala Jarraipen Batzordean nabarmen geratu zen Hezkuntza Sailaren negoziatzen jarraitzeko eta proposamen irekiak egiteko borondate falta. Askotan hilabete baino gehiago pasatzen zen hurrengo bileraren deialdirik egin gabe, ogi apurrak jasotzen zituen gai orden itxi irigarriekin: AKA (administrazio kudeaketarako arduradun) orduen inguruko eztabaidara mugatuz. Ez zen Ratioak

jaisteko negoziatorik egon, ezta bi-tarteko irakasleek adinagatik ordu lektiboen murrizketaren, 60 urterekin jubilatzeko aukeraren, lanaldi partziala duten irakasleek lanaldia osatzeko bateragarritasunaren, hezkuntza baliabideen, ez oposizio eredu berri baten, ez erosahalmena berreskuratzeko inguruko negoziatorik egon ere. Gainera aurreakordioan jasotako gai ugari jorratu ere ez ziren egin.

EAJ-PNVek gidatzen duen Hezkuntza Sailak garrantzi handiko gaiak negoziatio esparrutik kanpo uztea erabaki zuen eta lan akordio berri bat adosteko aukerak bertan behera geratu ziren. 2018ko maiatzean **STEILAS** sindikatuak mobilizazioak berreskuratzeko konpromiso irmoa adierazi zuen aurreakordioa bete ezean... eta horretan geunden COVID-19ko "tsunamia" etorri zenean.

Eta orain non gaude? COVID-19ak ekarri duen anabasari erreparatzeaz gain, sindikatu behin-betiko akordio bat lortzeko erronkari heltzeko prest dago, prestutasun osoa dugu. Hori da gure 2020-2021 ikasturterako erronka, goazen! ■

**LAN AKORDIO BERRIA
NEGOZIATU!**

IKASTURTE HASIERA "EZOHIKO"AREN ERRADIOGRAFIA

Ikasturte hasiera zaila eta korapilatsua izango zela aurreikusten zenez, **STEILAS**etik lanean jardun dugu aurtengo ikasturtea egoerak eskatzen zuen baliabideez hornitua izateaz gain, segurua izan zedin. Hezkuntza Sailaren kudeaketak onartezina eta arduragabea izaten jarraitzen du; aldebakarrekoa eta adostu gabea, berantiarra eta langile, ikasle zein familiengan etengabeko ziurgabetasun egoera sortaraztea ekarri duelako

Ikasturte hasiera honen berrantolatketan, Zuzendaritza taldeek ardura eta konpromiso osoz har-

tu dute lan zama guztia beraien gain, irakasleekin elkarlanean, baliabideen gabeziak begi bistakoak diren egoera zail batean. Eskertzekoa da izandako inplikazioa eta uneoro irakasleak erakutsi duten prestutasuna, bai pandemia iritsi zenean egun batetik bestera jarduna egokitzeke egindako ahalegina baita ziurgabetasun egoeren aurrean izandako profesionaltasuna.

Aurrez aipatutako alde batera utzi gabe, Hezkuntza Sailak Hezkuntza kalitatea eta ikasle zein irakasleen euskara maila bermatzea lehetsi eta horretarako baliabideak

jarriko dituela aipatu izan duen arren, errealitatea guztiz bestelako da eta egun bizi dugun egoera tarteko, bertan behera utzi ditu eskaintzen zituen zenbait baliabide eta euskara indartzeko programak. Hain zuren ere, Euskal Giroitze Barnetegiak, Sukarrietako Eskola Saiakuntzarako Zentroaren jarduna eta IRALE, irakasleak euskaldundu edo alfabetatzeko programa. Bizi dugun egoeraren aurrean programa hauek etetea erabaki badu ere, hau gaintitzean eta ahal bezain azkarren berriz martxan jartzea eskatzen dugu beharrezkoak baitira. ■

Aldaketa ematen ari da, aukera ala erresistentzia?

Distantzia soziala, beste pertsonak distantzia prudentzial batean mantentzea, jende pilaketak sahiestea... Horiek dira azken hila-beteotan barneratu behar izan ditugun mantrak.

Pandemia mundial batek harripatu gaitu, gure osasuna erasotua sentitu da, eta horren ondorioz gure gizarte ohiturak ere bai. Arau, beldur eta erresistentzia artean bizitzen ohituratzen ari gara eta horrek norbanakoaren mugimendu aldaketak ekarri ditu.

Udako tendentzia espazio naturalak bilatzea izan da, etxean pasatako denbora konpentsatzeko edo natura berarekin berekonektatzeko, leku segurua sentitzen dugulako... ez ote garen ari giza-kiaren esentziara itzultzen.

Edozein dela arrazoia, badirudi gure produkzio-kontsumo gizar-teak ez gaituela esentzian asetzen, eta gure sustrai edo jatorrira itzultzea dela itxialdiak sortutako haus-tura eta gero gorputzak eskatzen diguna. Badirudi, ongizatea beste leku batzuetan bilatzen ari garela. Industrializazioaren herentzia den kontsumoaren bitarteko ongizatea transformatzen ari da, ongi-izatea bilatzetik ongi-egotea bilatzera goaz. Duela urte batzuk entzuten ari garen *decrecimiento* kontzeptuari esanahia ematen ari gara norbanakoaren beharrak asetu nahian.

Gizarte osoak jasan duen "shock" hau aukera ona izan daiteke garapen kontzeptua berdefinitzeko, behar bada garapen ekonomiko eta materiala, beharrezko dugun arren, ez da esentzian asetzen gaituena. Behar bada garapena giza eta ingurugiro terminoetara hurbiltzea da ideia, bide horretatik ongi egoteko behar duguna topatuko dugulakoan.

Eta norbanako mailan horrelako tendentzia ikusten dugun honetan,

eskola atzean gelditzen ari da leku askotan. Gaur egungo hezkuntza sistema industrializazioaren paradigmapean dago eraikia, sistema asistentziala, berdintzailea, homogeneoa eta ezagutza zentroan duena. Noski, azkeneko urteotan eskolan ere iraultza piztu da, baina sistemaren oinarriak bere horretan jarraitzen du modu orokorrean. Honek oso funtzio garrantzitsua izan du hamarkadetan zehar, baina paradigma aldatzen ari da, eta eskola horren epizentro izan behar da. Geroz eta kezka gehiago dago honekin, eta horrela sortu dira eskola libreak, natur eskolak... eremu pribatuan, eta aldi berean hezkuntza arautuko profesional askoren baitan aldaketarako grina, gogoa eta beharra.

Metodologia berrietan sakontzen ari gara, pixkanaka kompetentzi-etan zentratu, heziketa emozionala txertatu, bidea egiten hasi gara. Eta hori bakarrik ez da nahikoa. Hezkuntza sistemak aldaketa sakonagoa behar du, eta horretarako pandemia honek izugarritzko aukera eman digu. Ez da posible, jende pilaketa handiak sahiestu beharrekoi garai batean, Nafarroako zonalde bateko 37 herri-tako haur guztiak herri bakarrekoi konzentrazioan bildu behar izatea, 1000 pertsona kontaktua sahiesteko neurri militarizatuekin afinatuak. Ez da posible iruñerrian ikasleak geletan pilatuta egon behar izatea eta maskarila jantzita eta mugitzeko aukerarik gabe, beste-enganetik hurbil ez egoteko. Eskolak lepo eta auzo berean eraikinak hutsik.

Aldaketa ematen ari da, eta gelditzeko etorri da. Ezikusienak egiten jarraitzen ahal dugu, edo paradigma berri batean sartzeko aukera baliatu. Eskolak behar zuen aldaketa ebidenteagoa da orain, pausa behar dugu, ikasle-irakasle arteko harremana humanizatu (eta ordutegi eta ikasle

kopuru altu honekin zaila da), etorkizuneko paradigma horretan surfeatuko duten pertsonak diragure ikasleak, eta horretarako prestatzen lagundu behar diegu, haien garapena esentzial diren beharretan oinarrituz.

Krisi sistemiko batean sartuta gaudela, eta emerjentziatzeko hezkuntza da orain bermatu behar duguna, jakinda ere, ez garela atzera bueltatuko, orain identifikatzen ditugun esentziatzeko behar horiek markatuko digute iparra. Krisi egoerak apaingarriak kendu eta eskola soil soilean zer den ikusten lagunduko digu, eta muin hori izanen da behar dugun pista etorkizuna eraikitzeko. Eta noski, ezin dugu inor atzean utzi, eskola baita gizarte berdintzeko dugun tresnarik indartsuena. ■

La aparición del coronavirus ha generado un cambio de paradigma en el sistema, donde debido a restricciones, miedos, riesgo...

la tendencia general ha sido reconquistar los espacios naturales, lo pequeño, lo esencial.

Llegado septiembre nos encontramos con el contrapunto, una escuela industrial y masificada, que lleva tiempo pidiendo un cambio a gritos.

Esta es la oportunidad de regar y apostar por esa semilla que lleva sembrada unos años, arriesgamos o nos resistimos?

El Plan de Contingencia nos deja heladas

El Departamento de Educación presentó en junio su Plan de Contingencia, un plan decepcionante teniendo en cuenta la importancia de la situación a la que había que hacer frente: una vuelta a las aulas que garantizara la salud y el bienestar del profesorado y alumnado ante una crisis sanitaria mundial. La cuestión es que este plan pretendía sacar al COVID de las aulas con una inversión mínima, es decir, se limitaba a la compra de hidrogeles, mamparas y mascarillas (éstas últimas polémicamente efectivas).

Así, el curso no ha hecho más que comenzar y las consecuencias de estas medidas *low cost* se están haciendo notar en la salud del profesorado duplicando el número de docentes a los que se les da la baja por incapacidad laboral con respecto al mismo periodo del curso anterior. El aumento de las guardias y las sesiones de docencia directa, el acompañamiento constante al alumnado tanto de forma presencial como no presencial, el incremento de las tareas administrativas y el ajuste constante a los protocolos para la gestión del virus en el aula y en el centro han traído trabajo y responsabilidad extra para el profesorado y los equipos directivos. Todo ello se está traduciendo en un aumento significativo de la ansiedad, el estrés y el cansancio constante, creando la sensación de llevar más de medio curso a las espaldas y no ayudando a superar el miedo que las personas, sobre todo las más vulnerables, tienen a contraer el virus.

Todo ello hace que sea imprescindible seguir exigiendo el aumento de las contrataciones como condición sine qua non cuidar la salud, tanto física como mental, del personal docente. Además, el necesario uso de mascarillas requiere que el profesorado tenga que forzar su voz más de lo que ya lo hace habitualmente, lo que está provocando una mayor aparición de nódulos en cuerdas vocales, una disminución de la comprensión en el aula y una merma en el complejo desarrollo de la discriminación auditiva del alumnado de las etapas inferiores o con más necesidades de apoyo.

De esta forma, el Servicio de Prevención de Riesgos Laborales debería hacer honor a su nombre y adelantarse a la oleada de bajas poniendo micrófonos a disposición del profesorado que así lo necesite, tanto por razones de salud laboral como pedagógicas, y adelantar al máximo posible el estudio y posterior ajuste del puesto de trabajo al personal vulnerable que así lo necesite.

Otro de los grandes problemas a los que se enfrenta el profesorado es la ventilación de los centros educativos. Abrir las ventanas siempre ha sido una necesidad, pero no puede ser la única medida para limpiar el aire, evidenciándose ya desde septiembre. Con los meses más fríos por llegar, pedimos al Departamento que instale inmediatamente purificadores de aire con filtros EPA y así poder cerrar las ventanas parte del día y mejorar el bienestar de alumnado y profesorado.

Por todas estas razones, seguiremos exigiendo y ofreciendo nuestra colaboración al Departamento de Educación para que lleve a cabo estas medidas y todas las que sean necesarias para cuidar la salud física y emocional de todo el profesorado, en beneficio de toda la comunidad educativa. ■

Departamentuak pandemiari aurre egiteko hartu dituen neurri eskasek areagotu dituzte irakasleek gaixotasunak eta osasun arazoak izateko dituzten aukerak. Horrela, hartutako neurriak, COVID-19ari aurre egiteko eskasak izateaz aparte, estresa eta antsietatea, eztarriko arazoak zein egonezina eta beldurra izaten ari dute ondorio.

Beste sistema bat posiblea da:

Bizitzak zaintzeko zerbitzu publiko sendo eta zabaleko gizartea

COVID-19ak eragindako pandemiak agerian utzi du feminismoaren aldarrikapen bat, "Bizitzak erdigunean" alegia, bizi-helburua dela; bestela esanda, zaintzak erdigunean jarri behar direla.

Honen harira konfinamendu gordinenean, "funtsezko lana" deitutako enpleguek bakarrik jarraitu zuten aktibo: osasun-zentroetako langileak, zahar egoitzetako langileak, elikagai dendetako enplegatuak, garbitzaileak, besteak beste. Bistan da emakumeen presentzia ordaindutako lan hauetan oso handia dela.

Aktibitate hau mantendu zen ezinbestekoa zelako, baina patriarkatuak bere sistemara egokitu zuen: menpekoen zaintza, irakaskuntza, baita COVID-19rik gabeko gaixoak ere eremu publikotik astindu eta etxeetako esfera pribatura bota zituen sistemak, haien arretak profesionala ez den jendearen eskuetan utziz, edota eremu publikoan geratu zirenen kasuan ere kalitatezko zaintzaren giza baldintzak (bisitak, kontaktuak, opariak...) debekatu. Ezinbesteko lan hauetatik Osasungintzari bakarrik baliabide gehiago eman zizkioten, guztiz gainezkaturta zegoenean eta oso murrizak hala ere. Baina ez zaintza zerbitzuei, ezta irakaskuntzari ere, lehenagotik pairatzen zituzten dentsitate handiak gutxitzeko pausurik ez da eman. Horrela bada, pandemia egoeran ere kapitalismoak eta patriarkatuak berea egin dute: zaintzen kalitatea gutxitu egin da baliabideen faltagatik, zerbitzu publikoen esparrua ez da handitu, eta beharren katalogoa murriztu egin da, COVID-dunei bakarrik osasun arreta eman zaielarik denboraldi batez.

Bizitzaren zaintzan egon den hutsune handi hau emakumei esker "salbatzen" ari da, ahal den heinean, haiek ari baitira, berriz ere, menpekoen zaintza egiten dohainik, oraingoan kontziliatu gabe, ordaindutako lanak utzita. Hauek dira "Bizitzak erdigunean" leloaren jarraitzaileak. Baina gizarte sistemak beharko luke izan leloa ardatzean. Bizitzak lehenesten dituen sistemak Zaintzak, Hezkuntza eta Osasuna sistema publiko sendoak izan behar ditu. Honek eskatzen du hiru zerbitzu hauetako inbertsio nahikoa giza baliabideetan eta eraikuntzetan, tokian tokiko lanbide ezberdinetako enpresak bultzatuz eta Ogasun diru-sarrerak ahalbidetuz. Honetarako Gobernuak zerbitzu publikoetan inbertitu behar dute, eta ez autoen salmentan, egin den bezala. Eredu kapitalista, neurrigabeko kontsumoa eta eskubide desberdintasuna bultzagilea, agortua dago. Eta beste espezieak ez ezik, giza espeziea ere desagertzera bultzatzen gaitu.

Feminismoaren mendeetako borrokari esker izandako lorpenak ez ditugu lapurtzen utzi behar, mendeetako galera ez badugu pairatu nahi gizarte mailan; eta bizitza zaintzen duen gizarte batek zerbitzu publiko sendoak eta zabalak izan behar ditu, haiek baitira pertsonaren bizitza duina bermatzen dutenak.

Kapitalismo Patriarkalari aurre egiteko zerbitzu publikoen garapena ezinbestekoa da. Hau ere feminismoaren aldarrikapena historikoa da. Eta pentsamendua lapurtuezinak direnez, heldu diezaiegun une historiko honek eskatzen digun Iraultza egiteko. Ez gaitezen galdu aitorpen hutsal eta individualistetan (marrazkiak, txaloak), eta Karina Bidasecaren hitzak egia bihur ditzagun: "Iraultza, feminista izango da, edo ez da izango". Hau da unea. Gurea da ardura. Hau da giza espezieak behar duen erreskate-plana. ■

Iraultza,
feminista
izango da,
edo ez da
izango

En situación de pandemia, también el capitalismo androcéntrico ha mantenido su estatus dominante: se ha reducido la calidad de los cuidados por falta de recursos, no se ha incrementado el ámbito de los servicios públicos y se ha reducido el catálogo de necesidades, prestando atención sanitaria únicamente a las personas con SARS-CoV-19.

Un sistema que priorice la vida debe contar con sistemas públicos fuertes de Cuidados, Educación y Salud. Ellos son el arma para hacer frente al capitalismo patriarcal.

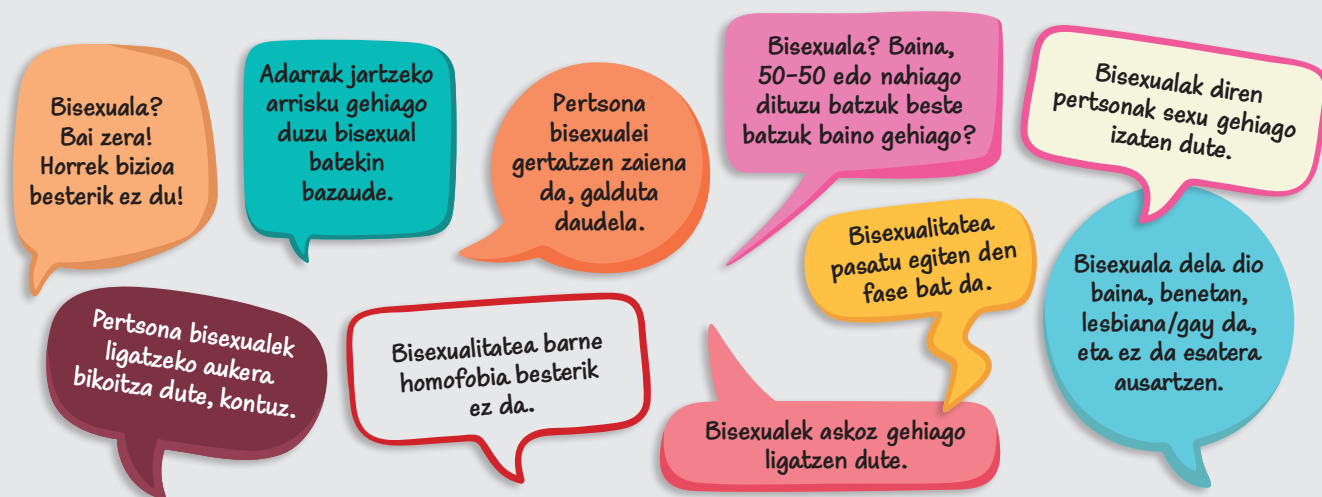
IRAILAK 23

BISEXUALITATEAREN NAZIOARTEKO EGUNA

LGTBIO+ akronimoaren barne dagoen B-aren eguna ospatu zen pasa den irailaren 23an. 1999tik urtero aldarrikatzen dena, bide batez. Agian, kolektiboaren barruan zein kanpoan ezezagunena izan daitekeen hizkiari buruz ari gara, aurreiritzi asko dituen. Ondorioz, pertsona bisexualen kolektiboak badu berezkoa den diskriminazioa ere: bifobia. Artikulu honetan zehar diskriminazio horren arrazoiak eta egun hau aldarrikatu behar diren zergatiak argitzen saiatuko gara.

Irailaren 23an pertsona bisexualen kolektiboaren ikusgarritasuna da aldarrikatzen dena, azken finean. Baina, zergatik ikusgarritasuna? Zergatik bisexualena? Ez al dute ba nahikoa urtean zehar ospatzen diren beste egunekin? Bada, ez. Izan ere, kolektiboaren barruan zein kanpoan, pertsona hauen orientazio afektibosexuala izaten da epaituena. "Bisexuala naiz" esatea ez da erraza izaten askorentzat, baieztape horrek errespetu falta itzela ekar baitezake. Bisexualitatea ez baita serio hartzen, bisexualitatea zalantzan jartzen baita, bisexualitatea morbo batean bihurtzen baita, bisexualitatea orientazio afektibosexualaren bidean fase bezala hartzen baita. Bisexualitatea ukatzen baita. Bisexualitatea mitoz josita dago eta.

Mito horien emaitza, ezinbestean, bifobia da. Faltsuak diren mitoak dira, nola ez. Ezjakintasunean oinarritu eta ezjakintasunetik abiatuta diskriminatu egiten dute. Bifobia, zoritxarrez, ez da mitoa, gordina den errealitatea baizik.

Ikus dezakezuen bezala, hauek bifobiaren adibide azkarrak besterik ez dira. Bisexualitatea ez da fase bat, horrela sentitzen den pertsona baten identitatea da. Genero ezberdinegatik erakarpena eta desioa sentitzen duen pertsonak ez du behin eta berriz erakutsi behar berdin-berdina sentitzen duela batzuen zein besteengatik. Horrek ez du bisexualago egingo. Hortaz, bisexuala den pertsona % 100ean da bisexuala. Bisexualitateak orokorrean dakartzan gezur, mito, morbo, beldur eta zalantza hauek guztiek pertsona hauen bizitza afektibo-sexualean estigma handia eragin dezakete. Esate baterako; inoiz pentsatu al duzu bisexuala den pertsona batekin eta bisexuala ez den pertsona batekin bikote harreman bat berdin-berdin mantenduko zenukeenik?

Ziur gaude zeuon buruari galdegin diozuela hori inoiz. Eta, ziur gaude, modu berean, askoren erantzuna ezezkoa izan dela. Hau da, ez zenuketela harreman afektibo-sexual bat izango bisexuala den pertsona batekin, mito horiek eragindako beldurrengatik. Ala, oker al gabilta?

Behingoz ulertu beharra dugu sexualitatea malgua eta bizia den zerbait dela. Ezin da zurruna izan, ezin da mugatua izan. Norberak bizi dezala, askatasunean, nahi edota ahal duen bezala. Inor epaitu gabe, inor ukatu gabe, eta inor baztertu gabe.

Beraz, mito eta errealitate faltsu horiekin amaitu bitartean, ezinbestekoa izango da Bisexualitatearen Nazioarteko eguna aldarrikatzen jarraitzea, urtero, irailaren 23a heltzen den bakoitzean. ■

Toribia Castro, Peru

Duela sei hilabete Peru konfinatua izan zen, eta testuinguru gogorra eta zaila izaten ari da. Alde batetik, egoera ekonomikoa larriagotu egin da lan faltagatik; eta bestetik, toki batetik bestera mugitzeko aukerak oso mugatuak dira oraindik ere. Horrez gain, herritarren gehiengoak enplegu informalak ditu eta horrek diru-sarrera eza dakar.

Egoera honen ondorioz, *Compromiso por la Mujer* CPM Elkarteak erabaki zuen Eilastasuna funtsaren diru kopuru bat Toribia eta inguruko hezkuntza komunitatearen oinarritzko beharrak asetzera bideratzea. Funtsaren beste diru kopuru bat ere, bertako ikasleen hezkuntza-beharrak asetzera bideratu da, aurreikusita zegoen bezala.

9,9 milioi ikasle Peruko Hezkuntza Ministerioak ezarritako "Aprendo en casa" programaren bidez ari dira eskolak jasotzen. Programa hau irрати eta telebista bidez hel-

tzen da etxeetara. Etxean ikasteak desabantaila handiak ditu; izan ere, landa-eremuetan edo hiri-eremu marjinaletan bizi diren haur gehienek ez baitute etxean irratia edo telebista izateko aukerarik.

Ikasle hauen amak oso arduratsuak dira, eta beraien seme-alaben hezkuntzari berebizko garrantzia ematen diote. WhatsApp bidez bidali behar dizkiete etxerako lanak irakasleei, eta etxerako lanak bidaltzeko kreditua izan behar da mugikorrean. Gainera, irрати edo telebista bat erosten dirua inbertitu behar dute.

Compromiso Por la Mujer Elkarteak kideek, eskoletako egoera gero eta konplexuagoa zela eta eskolak irekitzeko zentzurik ez zegoela ikusita, proiektutik hiru telebista bideratu dituzte etxeetara, eta landa-eremuan bizi diren eskolako haurren artean banatu egin dituzte.

Horrez gain, astelehenetik ostiralera bi hezitzaile Toribia Castron eta inguruko auzoetan bizi diren 10 hurrekin (8 neska eta 2 mutil) lanean ari dira.

Hezitzaileek beraien etxebizitzak egokitu behar izan dituzte etxerako lanekin laguntzeko eta hezkuntzagaiak indartzeko, eskola-curriculumaren arabera. Tamalez, etxetik irtetzea mugatua dago oraindik ere; beraz, ezin da eskoletako haur gehiago hartatu aipatutako etxeetan. Hala eta guztiz ere, 10 ikasle horien hezitzaileek eta amek euren burua arriskuan jartzen dute egunero-egunero mugitzeko dauden arazoak direla eta, isunduak izateko arriskuan daudelarik. ■

Gamharia Nepaleko proiektuan eguneko zentrua eta eskola biak modu berezian dabilta lanean. Astean behin hurbiltzen da irakaslea bertako zainzaileei lanak prest utzi eta hurrekin egotera. Emakume ahalduzko proiektua, inguruko fabrika batentzat enkargu baterako oihalezko 100 pieza egiten hasi da, aurrera pausu haundi bezala hartzen dugu taldearen garapenean.

Komunitateen beharrianak betetzeko janari banaketa ere egin da, momentu honetan haurdun dauden emakume edo haur txikia dutenak lehenetsiz. ■

Gamharia proiektua, Nepal

Una pandemia no es una guerra

Gastos militares para emergencia social, protección civil, escuelas y hospitales.

Denunciamos el innecesario recurso a los uniformados del ejército y de cuerpos policiales en asuntos de competencia civil y sanitaria para blanquear indirectamente el inmenso gasto militar, las intervenciones colonialistas en el seno de alianzas internacionales, el xenófobo recurso militar en el cierre de fronteras o la creciente infiltración fascista en los cuadros de mando y la tropa.

Ya durante el Estado de Alarma se asignó la comunicación de la crisis a un Comité Técnico de gestión del Coronavirus que estaba insólitamente "reamado" por un ramillete de altos mandos uniformados militares y policiales. En Navarra también nos encajaron al ejército para realizar desinfecciones. La UME hizo alguna, y mucha, mucha propaganda. Como acostumbra.

Durante el confinamiento, hemos sabido de ejecuciones inmensas de gasto militar que secuestraban recursos imprescindibles en plena emergencia social, económica y sanitaria. Cada año, las policías y militares irrumpen en espacios educativos públicos y privados con mil artimañas como el aniversario de institutos armados, participación en ferias educativas, encuentros informáticos, jornadas y exposiciones, investigación universitaria, etc.

Y sabido y vivido todo este desmadre militar, justo ahora, se nos anuncia la inminente llegada de los "rastreadores militares" a solicitud del Gobierno de Navarra que preside María Chivite. Más de lo mismo.

Desde Osasunbidea, desde el ámbito educativo y desde la Protección Civil nos unimos para protestar por este abuso distópico de gasto y por la presencia militar en asuntos de competencia civil, pedagógica y sanitaria,

Tenemos una serie de preguntas para el Gobierno de Navarra, tierra insumisa y pionera en cuidados:

> Llamar a militares para el rastreo significa que ¿No tenemos o no queremos generar medios propios para hacerlo?

> ¿No hay confianza en los profesionales sanitarios, de asistencia social, de Protección Civil para este trabajo?

> ¿No se podría exigir desde Gobierno de Navarra que se desvíen los inmensos gastos militares a hacer frente a la pandemia y dedicarlos a rastrear la COVID?

> ¿No hay suficientes personas en el paro formadas para hacer rastreo en esta oleada y en futuras pandemias y emergencias?

Desde Osasunbidea, desde el ámbito educativo y desde la Protección Civil exigimos al Gobierno de Navarra:

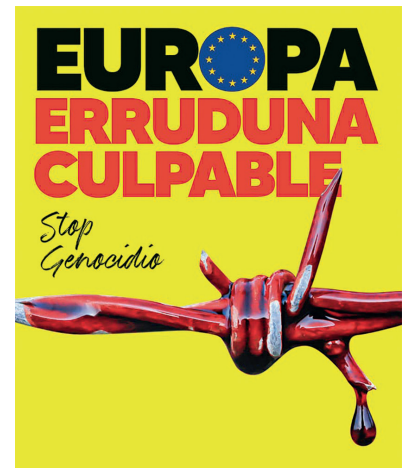
> Que rectifique al solicitar rastreadores militares y no repare en medios para contratar a personal debidamente formado.

> Que saque a los militares de los ámbitos educativo, sanitario, de protección civil y de las calles.

> Que exija el vuelco del gasto militar y armamentístico para paliar la emergencia social, económica y sanitaria. ■

Moria

A finales de verano, un incendio arrasó el campo de personas refugiadas de Moria. Se trata del mayor campo de migrantes y refugiadas de Europa, situado en Lesbos, Grecia. Estaba diseñado para acoger a 3.000 personas y, antes del incendio, vivían hacinadas y en condiciones deplorables 13.000 que esperaban ¡desde hace 4 años!, a ser reubicadas en distintos países europeos.

La situación era insostenible: un retrete para cada 160 personas, una ducha para cada 500, más de 400 menores no acompañados, sin condiciones higiénicas, alimentarias, psicológicas, ni legales, cerrado a cal y canto por el Coronavirus. Así lo hemos denunciado en multitud de ocasiones diversas organizaciones. Pero la Unión Europea y los gobiernos que la forman no tienen oídos para estas peticiones de justicia.

Moria ha ardido. El Gobierno griego ha declarado el estado de emergencia y ha prohibido la salida de la isla a todas las personas. Desgraciadamente, en Europa hay muchos lugares de no-derechos como el campo de Moria. La mayoría de las fronteras, por ejemplo, donde diariamente se violan impunemente los derechos humanos de personas cuyo único "delito" es huir de la guerra, la trata, la violencia, el hambre, la miseria, la sequía... Los países europeos, que

muchas veces son los causantes de esas situaciones que provocan las migraciones, deben respetar los derechos de estas personas, facilitar con garantías sus procesos migratorios, recordar los compromisos incumplidos en 2017 y reubicar a todas las víctimas de Moria en condiciones dignas.

Exigimos el respeto de los derechos humanos de todas las personas.

Exigimos que se garantice el derecho al asilo.

Exigimos que los gobiernos europeos cumplan los compromisos adquiridos.

Exigimos la reubicación INMEDIATA de estas personas en los países de la Unión Europea, en condiciones dignas y seguras.

Exigimos a los Gobiernos navarro y español que participen en dicha reubicación.

Y recordamos y gritamos, una vez más, que **MIGRAR ES UN DERECHO**, no un delito.

No es momento de expresar solidaridad. El Gobierno español, el Gobierno de Nafarroa y el resto de gobiernos de Europa deben actuar ya. Basta de mirar para otro lado; reubicación inmediata y sin condiciones de todos los solicitantes de asilo. ■

Burujabetza teknologikoa hezkuntzan

Mikel García Idiakéz
Larrun aldizkaria, ARGIA 2020

Microsoftek eta bereziki Googlek ikasgelak konkistatu dituzte, eta gero eta gehiago dira hezkuntzarako haien zerbitzuak erabiltzen dituzten irakasle eta ikasleak. Konfinamendu garai-ko tele-i(r)a kaskuntza gainera pagotxa izan da multinazional hauentzat, eskoletako erabiltzaile-entzuten datuak salduz negozio itzela egiten baitute. Ikasgeletan sartzeko zirrikitu bikoitza aurkitu dute: batetik, Euskal Herriko administrazioek ez dute inongo estrategiarik gai honetan; bestetik, ikastetxe askotan teknologiarekiko dagoen kontzientzia faltak –teknologia bat edo bestea erabiltzea neutrala balitz bezala– eta baliabide gabeziak alfonbra gorria jarri diete Microsoft eta Googleri, ez bada ikastetxe jakin batean gauzak aldatzeko ezagutza eta borondatea dituen irakasleren bat dagoela.

Egon badira, baina, teknologia burujabe eta askeago baten aldeko apustua egin duten ikastetxeak, eta adibidea ekarri dugu hona. Pandemia garaiotan gaitasun digitalek duten garrantziaz, teknologia hezitzailearen bidea urratzeko beharraz eta arlo honetan hezkuntza komunitateak duen rolaz ere solastu gara Iñigo Balerdi, Diana Franco eta Txabi Perezekin. Papezkoa Argia aldizkariaren. Digitalean hemen: <https://labur.eus/5VY9K>

El menosprecio del conocimiento

Rosa Cañadell, Albert Corominas, Nico Hirtt
Icaria 2020

El menosprecio del conocimiento, condensado en eslóganes como «no hace falta aprender nada, porque basta con aprender a aprender», o «todo el conocimiento está en la Red y allí lo encontrarás cuando te haga falta», ha ido colonizando desde hace años al sistema educativo y a amplios sectores de la opinión pública.

Por qué y por qué vías se desacredita y degrada el conocimiento, y cómo ello propicia la mercantilización de los contenidos de la enseñanza y su configuración fuera del control democrático, son las preguntas a las que quiere responder este libro.

Autora y autores aportan puntos de vista complementarios. Nico Hirtt y Rosa Cañadell han sido docentes en la enseñanza secundaria, y Albert Corominas, en la Universidad. En la línea de la tradición emancipadora que ha reivindicado la necesidad de la cultura para alcanzar la libertad, abordan el empobrecimiento que supone la mercantilización progresiva del conocimiento y su selección desde los criterios puramente funcionales y crematísticos del neoliberalismo.

www.steilas.eus

Araba
Eulogio Serdán 5 - 01012 Gasteiz
☎ 945 14 11 04 ☎ 945 14 43 02
araba@steilas.eus
UPV/EHU Arabako Campusa
Ikasgelategia, 204. Bulegoa
01006 Gasteiz
☎ 945 01 33 97 (3397)
steilas-araba@ehu.es

Bizkaia
Jose Maria Eskuzka 1, 1 esk. - 48013 Bilbo
☎ 944 10 02 98 ☎ 944 10 13 60
bizkaia@steilas.eus
UPV/EHU Bizkaiko Campusa
Liburutegiko eraikina 1. solairua
48940 Leioa (Bizkaia)
☎ 946 01 24 34 (2434) ☎ 946 01 24 35 (2435)
steilas-bizkaia@ehu.es

Gipuzkoa
Basotxiki 30-34 atz.- 20015 Donostia
☎ 943 46 60 00 ☎ 943 45 36 27
gipuzkoa@steilas.eus
UPV/EHU Gipuzkoako Campusa
Ignacio M^o Barriola eraikina
Elhuyar Plaza 1- 20018 Donostia
☎ 943 01 84 36 (8281) ☎ 943 01 81 40
steilas-gipuzkoa@ehu.es

Nafarroa
Joaquín Beunza, 4-6 behea
31014 Iruñea
☎ 948 21 23 55
☎ 948 22 97 90
nafarroa@steilas.eus